

Moseløkken

Moseløkken er et af de få granitbrud på Nordbornholm, hvor der fortsat lejlighedsvis arbejdes. Granitten her er af høj kvalitet og sprækkefri. Bruddet har derfor leveret granit til mange monumenter rundt om i Danmark og til kilometervis af kantsten og brostensbelægning. Der er stadig brydningsret, og det er især granitblokke til videre forarbejdning der brydes.

Moseløkken Stenbrudsmuseum er indrettet i den lille forvalterbolig, "Moseløkkehus", der er bygget af granitsorter fra hele øen. I udstillingen, der også rummer en oversigt over Bornholms geologiske udvikling med prøver på de forskellige granitter, kan man bl.a. se et originalt huggeskur og gammelt værktøj. En plancheudstilling fortæller om stenindustriens historie og om, hvordan det var at arbejde i et stenbrud. Her er også eksempler på granitarbejder og en model af en stenarbejderbolig fra "Langelinie" i Sandvig, som den tog sig ud omkring år 1910. I tilknytning til museet er desuden en velbevaret smedje, en faldhammer og en stenkran.

Moseløkken is one of the still (occasionally) active granite quarries in North Bornholm. Moseløkken granite is high quality and free of cracks. This also explains why the quarry has delivered granite for many monuments at various locations in Denmark and for miles of kerbstones and cobbles. Quarrying at Moseløkken is still permitted, and large granite blocks for further processing are the principal object of these operations.

The Moseløkken Quarry Museum is housed in a manager's residence named "Moseløkkehus". The house is built of types of granite from all over Bornholm, and the museum exhibition presents a general description of Bornholm's geological developments with samples of the different types of granite. There are also examples of granite works, old quarrying tools and an original carving shed on display. A poster exhibit presents the history of the quarrying industry and tells what it was like to work in a quarry. The museum also features a model of a stonemason's residence from Langelinie in Sandvig as it looked around 1910. A well-preserved blacksmith's foundry, a drop-hammer, and a quarry crane are found on the museum grounds.

Det er hammergranit fra Moseløkken, der er anvendt til de fire elefanter, der bærer tårnet på Ny Carlsbergs Bryggeri i Valby. De er tegnet af arkitekt Vilhelm Dahlerup til brygger Carl Jacobsen. Foto, Martin Stoltze.

Hammer granite from Moseløkken was used for the four sculpted elephants bearing the tower of the Ny Carlsberg Brewery in Copenhagen's Valby district. The elephants were designed by architect Vilhelm Dahlerup for brewery owner Carl Jacobsen. Photo, Martin Stoltze.

Stenbrudsmuseet Moseløkken er et levende museum med mulighed for at få fortalt om og demonstreret stenhugning.

The Moseløkken Quarry Museum is a living museum where it is possible to be told about quarrying and to watch a demonstration of quarrying.

Mange tidligere stenbrud har en unik geologi og natur med rige muligheder for friluftsliv. Billedet her er fra Bornholm Rock Climbing Festival 2013 i Moseløkken. Foto, Anders Strange Nielsen.

Many former quarries have unique geological and wildlife features, with plenty of opportunities for outdoor recreation. This photo was taken at the Bornholm Rock Climbing Festival 2013, Moseløkken. Photo, Anders Strange Nielsen.

Med stenhugningen er skabt et helt særligt landskab, hvor geologiske formationer kan opleves side om side med kulturskabte spor bl.a. fra sprængninger. Foto, Jørgen Niels Norden.

Quarrying has created a unique landscape where geological formations can be experienced right next to the effects of cultural operations, such as the blasting of rock. Photo, Jørgen Niels Norden.

1870erne

Stenbruddet Moseløkken anlægges af købmænd fra Allinge.

Moseløkken quarry is set up by merchants from Allinge.

1899

Ejeren af Hammersholm sælger arealet til stenhuggerfirmaet Hans & Jørgen Larsen.

The owner of Hammersholm farm sells the land to the stonemasonry business Hans & Jørgen Larsen.

1941

A/S Vald. Handberg - ejere af Hammerværket - overtager Moseløkken.

A/S Vald. Handberg - owner of the Hammerværket works - takes over Moseløkken.

1971

Medarbejderne overtager stenbruddet.

Moseløkken is taken over by the employees.

1972

Ny ejer bliver Wilhelm Jensen fra Hammerværket.

New owner: Wilhelm Jensen, of Hammerværket.

1980

Moseløkken bliver overtaget af De Forende Granitbrud.

Moseløkken taken over by De Forende Granitbrud.

1982

Det arbejdende museum i Moseløkken åbner og fortæller med aktiviteter og udstillinger granitindustriens historie på Bornholm.

A demonstration museum opens at Moseløkken, depicting the history of the granite quarrying industry on Bornholm through activities and exhibitions.

1998

RGS90 Råstof og Genanvendelsesselskabet overtager Moseløkken (og De Forende).

RGS90 Råstof og Genanvendelsesselskabet takes over Moseløkken (and "De Forende Granitbrud").

2006

Moseløkken overtages af TR-Granit - fortsat med arbejdende museum i sommerhalvåret.

Moseløkken taken over by TR-Granit and continues as demonstration museum in the summer.

